

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Uredništvo in upravnništvo
ul. del Lavatoio št. 1, I.
TELEFON 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne štev. se prodajajo po 6 vin.

Inserati se računajo na milimetre v širini kolone, in sicer po 8 vin. za vsaki mm. Za več nego 10kratno objavo pa po dogovoru.

Naročnina za celo leto K 4.—; za pol leta in za četrt leta razmerno.

Glasi „Narodne delavske organizacije“ v Trstu.

II. REDNI OBČNI ZBOR N. D. O.

Viharno pozdravljen je po deseti uri otvoril minulo nedeljo tov. dr. Jos. Mandić II. redni občni zbor. V svojem nagovoru je pozdravil zbrane tovariše a posebno zastopnike naših podružnic, tov. Lacka Križ in Vrankovića iz Pule, Rayerja in Brečelja iz Ajdovščine-Sturji, Žerjale iz Boršta, Ote iz Buljunca, Kureta iz Ricmanj itd. Povdarjal je, da je N. D. O. v zadnjem upravnem letu napravila velik korak naprej v smeri gospodarsko strokovne osamosvojitve našega delavstva. Minolo upravno leto je bilo bogato na raznih dogodkih organizatoričnega, združnega in mezdno strokovnega značaja. Posvečalo se je tudi posebno pozornost napravam socialne previdnosti. Nismo sicer vsega dosegli. Vendar, menim, da mora danes že vsak sprijazniti se z dejstvom, da je N. D. O. faktor, s katerim se mora hočeš nočeš računati. Odločni v narodno obrambnem delu, delamo odločno in nepopustljivo na polju, ki nam je začetno kot delavski organizaciji. N. D. O. mora tudi na tem mestu povdarjati svojo neodvisnost kot strokovna organizacija. Nismo v službi drugega kot edino slovenskega delavca.

Očitana nasprotnikov nas ne zadevajo. Puščamo vsakemu stanu, naj se neovirano razvija po svojih močeh, a ravno tako neovirano se hočemo razvijati tudi mi v okvirju narodnega organizma. Danes vam polagamo račun o svojem dosedanjem delovanju. Sodite nas. Odstopamo z vestjo človeka, ki je v polni meri storil svojo dolžnost. Imeli smo pred očmi vedno le Vaše koristi. V svojem imenu izjavljam, da sem ljubosumno branil častitljivo zastavo, ki ste mi jo pred dvema leti izročili. Danes vam jo vračam nazaj neomadeževano, ponos Vaš, strah Vaših nasprotnikov! (Burno odobravanje in živijo klici.)

Na to je tov. dr. Jos. Mandić podelil besedo glavnemu tajniku tov. Engelmannu da prečita tajniško poročilo za upravno leto 1908—1909. Isto se glasi dobesedno tako-le:

Tajniško poročilo

Podati mi je poročilo o delovanju odbora v II. upravnem letu naše organizacije. Marsikdo se bo še spomnil, da sem lansko leto izrekel koncem svojega poročila željo, naj bi v bodočem letu (t. j. letos) mogel

stopiti pred Vas s še ugodnejšim poročilom. In res! Dasiravno leto dni ni bogsivedi kako dolga doba, pokazala je N. D. O., da napreduje in raste. Slovensko delavstvo se osamosvuje in kaže s t m, da razume in se bori za idejo, iz katere je vzrasla N. D. O. To ravno je bodrilo odbor, da se ni strašil dela, ampak je po svojih skromnih močeh skušal doseči to, kar bi bilo v prospeh organizacije.

Preidem k podrobnemu poročilu.

Odbor.

Glasom društvenih pravil je bil odbor izvoljen za dobo dveh let. A ker so v I. letu izstopili nekateri tovariši, so bili mesto teh izvoljeni 11./XI. 1908 za dobo 1 leta tovariši: Skalac Jan, Jeranko Filip, Trošt Jakob, Dodič Josip, Šorn Josip.

Odbor je imel v minulem letu 53 sej. Ako primerjamo z lanskim letom (76), jih je bilo 23 marj. Vzroka je iskati v tem, da smo imeli v početku razvoja N. D. O. po 2 redni tedenski seji, a zdaj po eno.

Za politično in znanstveno izobrazbo smo skrbeli v

Čitalnici in knjižnici.

V čitalnici je vsak večer prav živahno življenje, a tudi po dnevi dobiš v njej po nekaj čitateljev. Zato smo skrbeli za več časopisov. Vsak dan je bilo na razpolago 31 časopisov, dnevnikov, tednikov in revij. Narastek časopisov znaša letos za 5 več. Skrbelo se je tudi za več ilustracij. Na razpolago so bile slovenske, hrvatske, češke, italijanske in nemške.

Z veseljem smo pa zrlji zvečer posebno ob sobotah, na knjižnico, kjer so tov. Zabriča, knjižničarja, takorekoč oblegali, da bi jim posodil knjig. Letos šteje knjižnica 538 knjig, priradec 141 knjig, ne glede na to, da smo zavrgli več poškodovanih in nerabnih knjig. Knjižnice se je posluževalo 584 članov (letos 127 več), ki so si izposodili knjige 2920 krat (letos 710 krat več). Narastek je pri knjižnici kakor tudi pri čitalnicah, iz česar izprevidimo, da je dobro uporabljen denar, ki ga izdajamo za knjižnico. Ne smem pa prezeti nečesa. Darovali so nam tudi letos nekaj knjig razni rodoljubi in prijatelji, med temi g. inž. Živic okrog 100 knjig. Vsem darovalcem bodi izrečena na tem mestu še enkrat iskrena hvala. — Naš

Smejal bi se mi, če bi ti povedal, Rajše nič.

V predpustu se mi je zablščala velika in svetla glaviča čudovite sreče. Toliko, da ni posijala z vso svetlo in veliko svetlobo name — pa pride tista klada, Cene, ko sem se bil ravno odločil, da sklenem z Julči gorko in iskreno ljubezen, vsaj do spomladi.

Tisti večer na „Čitalnični“ maskeradi sem plesal z Julči za žive in mrtve. Ko sem jo vlačil po plesišču, veliko in težko bunko, sem se šele prepričal, da sem pravzaprav močan človek. Pa vendar sem bil truden, in obšla me je pregrešna in nesrečna misel da bi se odpočil. Kar sem zagledal masko „vijolice“, vitko in nežno dekletce. Začel sem jo opazovati. Ko stonoga je bila v naročju plesalčevem, gibčna kakor mačica in okretna kot veriverica v hrastovih vejah... Jój! Pogledal sem Julči, in še bolj so me bolele roke.

Ali vstrajal sem.

Ravno je plavala „vijolice“ mimo naju, pa me je objela izdajalska misel, da bi bilo morda pa le čedno, če bi bila Julči takale veriverica.

Pri francoski polki me je rešil „sladkega“ breмена Cene, a jaz sem mu obljubil liter vina. Kar sapa sem lovil. Slednjič sem začel z začudenimi očmi, pustnih norosti ves pijan in razburjen, te čedne ma-

društveni urad

je letos vrlo dobro deloval, da, čisto je imel še preveč dela. Ako pomislimo, da se je samo za odposlano dopisovanje porabilo okrog K 400 poštne, tedaj je vsakemu umevno, da je bilo mnogo dela, a poleg tega so se dajale v uradu vsakovratne informacije, so se vršila vplačavanja, izplačavanja i. t. d. Društveni urad je deloval pod vodstvom predsednika, nameščena sta bila stalno tov. Zadnik kot uradnik in tov. Zabrič kot sluga, po možnosti s, pomagali i tov. odborniki.

Upam, da se bo po novi uredbi kraj organizacij urad razbremenil.

Preidem zdaj na naš velevažni

pravovarstveni urad,

katerega vodi poseben, pravniško izobražen uradnik.

Kakor drugod, tako je bilo obilo vspeha in dela tudi v tem uradu. Redno delovanje pravovarstvenega urada je mnogim delavcem popravilo one krivice, ki so se jim dogodile pri njih poslu, ali pa je s h trnim nastopom preprečilo, da se jim niso dogodile.

— Vspešno pa so podpirali naš pravovarstveni urad gg. slovenski odvjetniki. Odbor jim izreka na tem mestu iskreno zahvalo in ponavlja svojo prošnjo, naj bi tudi za naprej podpirali to velevažno in delavstvu koristno napravo N. D. O.

Podajam tu v številkah delovanje pravovarstvenega urada.

Imel smo 573 slučajev, t. j. 123 več nego v I. upravnem letu.

Odvjetniki so morali posredovati oziroma zastopati 58 slučajev. Od drugih je bilo 213 slučajev, v katerih je bilo dati pojasnila, nasvete in navodila, ali pa niso spadala v delokrog pravovarstvenega urada. 360 slučajev pa se je rešilo na ta način, da smo tiste vloge poslali neposredno različnim oblastim, podjetjem, tvrdkam ali zasebnikom.

Za 40% slučajev ne vemo še vspeha, ker nam dotičniki niso sporočili rešitve vlog. Nekaj slučajev pa ni še rešenih.

Za druga posredovanja pravovarstvenega urada je ta uspeh, da računamo od sto vlog, 70 za ugodno rešene, 30 pa neugodno, torej 70:30.

Tu navedene številke, posebno pa sorazmerje med ugodno in neugodno rešenimi

čice kar slačiti, kolikor niso bile že tako gole. To je pa tudi res, da sem pri tem iskal samo lepote. In veselilo me je, da moje sladke Julči ni mogla prekositi nobena. —

V dvorani je postalo že prav živahno, tudi mene se je skoro začela oprijemati razposajenost in porednost. Izgubil sem bil skoro čim med temi domini, škrtateljčki, vijolicami, zvončki, potečnicami itd., kako bi potem mogel videti vsega. Same Julči in Cene sem včasih bolj pozorno pogledal. In navsezadnje se je pa zgodilo. Cene je objel Julči okrog pasu in jo je resno, in pravilno odnesel na sedež!

Vse je ostrmelo, vsi so vtihnili in so debelo gledali Cene. Ali so občudovali njegovo moč ali so se zgražali nad njegovo drznostjo, tega res nisem vtegnil presojati. Julči sem pogledal, pa sram me je bilo, mesto nje me je bilo sram. Pa res! Vse je kazalo tako, da ji Cene strašno imponira in ugaja.

V meni se je nekaj zganilo, da bi bil prav lahko zatulil ko bival, pa sem si hitro premislil. Čisto pravilno sem namreč sklepal, da je Cene izpil že najmanj dve tretjini svoje potrebne mere. Previdno sem se torej potolažil, češ, saj boš, satan kmalu padal na bučo.

Polnoči je odbilo, in vsi smo se demaskirali. Galantno sem se ji bližal, a me

vlogami. dokazujejo, kako velevažen in koristen je pravovarstveni urad. Semkaj naj se tovariši obračajo kakor doslej. Tu bodo našli vedno varno zavetišče proti vsem krivicam, naj si prihajajo od kateresibodi strani.

Kakor lani, tako opozarja odbor tudi letos vse tovariše, ki iščejo nasveta ali pomoči v pravovarstvenem uradu, da vselej dajo popolnoma natančne podatke.

Velekoristnega se je pokazal našim članom tudi

podporni zaklad.

Dočim je štel lani 750 članov, ima jih letos ravno 900, torej priraščaja 150 članov. Na prvi pogled je to lep uspeh, a odbor s tem ni zadovoljen; kajti število t-h članov bi moralo biti v primeri z drugimi člani (rednimi) mnogo, mnogo večje. Gmotno stanje delavstva ni povoljno. To pozna posebno odbor, kateremu se od seje do seje kupičijo prošnje za podporo. Tovariš, če si član podpornega zaklada, dobiš podporo takoj v smislu pravil, ne da bi ti bilo treba čakati na sejo odbora. — Zato, tovariši! pristopite vsi k podpornem fondu. Za nekaj vinarjev, ki jih plačate mesečno več, dobite v slučaju bolezni 80 vinarjev na dan.

Glede

podružnic

mi je javiti, da je njih število v minolem upravnem letu naraslo na osem, torej 5 več nego lani. Podružnice imamo: Pulj, Bilje, Ajdovščina, Gorica, Boršt, Boljunc, Dolina, Solkan in Ricmanje. Po našem vzorcu se je ustanovila tudi N. D. O. v Ljubljani, kjer je sodeloval tudi naš odbor.

Vse podružnice povoljno napredujejo, a ko se v kratkem še spremeni nova centralizacija, pričakovati je še boljših vspehov.

Dasiravno se je letošnje delovanje odbora oziralo bolj na gospodarsko osamosvojitve in strokovne ustanovitve, vendar nismo opustili

shodov.

A ti shodi so imeli manj agitatoričnega značaja nego oni prejšnjega leta.

Letošnje leto smo priredili večjih shodov 31, manjših shodov in sestankov 49, toraj skupaj 80. (Lani 116).

Pripomniti pa moram, da v teh sestankih, ki sem jih prej navedel, niso

ni bila nič kaj vesela. Le junaka Ceneta je gledala in kako čudno, kar naravnost iskro so ji žarele v lepih očeh.

O ti! Zazdelo se mi je, da mene ni še nikoli tako gledala, toliko ognja in ljubezni, občudovanja in iskrenosti nisem še videl v njenih očeh, pa tudi še ne pri nobeni ženski. ne prej ne slej.

Sam Bog ve, kako ponižanega sem se čutil, koliko sem trpel v tisti nesrečni uri.

Cene ga je tisti večer čudovito veliko prenesel. Prav meni je nagajal. In kako je govoril. Nisem bil vajen tolike neutrudljive in duhovite zgovornosti.

Na vse sem bil hud, tudi sam nase. Slednjič pa sem riskiral zadnje sredstvo, da bi se ga rešil, in sem plačal steklenico najboljšega. Pa nič. Še bolj živahen in zabaven je bil, a jaz sem bil ob denar, in jeza me je lomila.

Takole ob dveh polnoči pa je Cene obsedel in ni hotel več vstati.

Zverina, kaj imaš dosti sem se razveselil. Ozrl sem se na Julči. Blažena in srečna je morala biti, kajti krotko in mило je zdaj počival njen pogled na Cenetu, in sama čista radost se je razlivala po njenem licu.

Slednjič je Cene vstal in jo je odkolovratil proti izhodu. Prosil sem Boga, da bi bil padel že takoj v dvorani. Iz srca bi bil to privoščil njemu in njej. Ali tisti

PODLISTEK.

Smešne povesti.

Črtica Iv. Z.—c.

Julči.

No, vidiš, kako velik udarec je bilo zame spoznanje, da me tudi Julči ne bo nikoli razumela. Pač, rekla mi je nekoč, da sem prismođa, malopriden in grešen človek, ker se ne lotim bolj pametnega in koristnega dela nego so moje sanjarije in ker jo primerjam Mamki božji. Tu imaš, tako domišljava so mlada dekleta. Ne vedo da so vse take in podobne primere le bedasti pokloni, ki so tako bistveno potrebni v gotovih okolščinah. Taka dekleta se držijo besed, natanko samo besed, čeprav se zgražajo. A želijo si še drznejših besed, še bolj nespametnih poklonov... Razumi večni Bog to žensko golazen, kaj bi si nabijala glavo s to nerazumljivo resnico. Sicer pa komplementov nisem ustvaril jaz, samo to vem, da so včasih zelo potrebna neumnost.

Zdaj le bi ti lahko razložil, kake poklone sem delal svoji devici na različnih sestankih, posebno, če je bilo treba poravnati kako nesporazumljenje.

všteti sestanki posameznih skupin, ki so se vršili izven našega doma, sicer z vednostjo odbora, a brez njegovega sodelovanja.

Gotovo bi bil odbor priredil več shodov, a temu niso dopuščale razmere. V prvem letu smo si morali utrditi svoje stališče, da, prvo leto je bilo leto boja za obstanek, zato smo posvečali več dela in pozornosti agitaciji in notranji uredbi, letos pa smo delali za strokovne in gospodarske ustanovitve. Temu dokaz je ustanovitev

konsumnih zadrug.

Med člani smo pogostokrat čuli željo o taki instituciji. Kakor sem pa že preje omenil, ni odboru preostajalo časa za to ustanovitev, pač pa je poveril to zadevo nekaterim članom v pretresovanje. Ko je odbor povsem temeljito zadevo preštudiral in tudi uvidel, da se bo obnesla z gmotnega stališča, predlagal je, zaslusivši interese, ustanovitev I. konsumne zadruge. Na željo večine združnikov se je otvorila ta v ulici del Bosco. Pred kratkem se je pa otvorila ona v ulici Miramar, a tekem tega meseca se pa vstanovi v Škednju in v Ajdovščini z našim sodelovanjem.

Med tem se je nudila ugodna prilika, da ustanovimo lastno

zadružno gostilno.

Tudi ta ideja se je uresničila in zdaj imajo člani N. D. O. svoje domače shajališče na vogalu ulice Ghega in Carradori. Te ustanovitve so za organizacijo veličnega pomena. V tej smeri čaka nas še mnogo dela, a v izvršitev tega je treba zavednosti, dela, zaupanja in časa. Začetek je v tem oziru storjen, torej z vstrajnostjo na nadaljno delo.

Omeniti mi je še zelo važno točko, to je, vprašanje in rešitev

stanovskega položaja.

N. D. O. je uložila početkom leta spomenico uslužbencev javnih skladišč. Ta spomenica ni imela sicer neposrednega vspeha, a v nadaljnjih korakih bo še sklepati.

Meseca marca je šla posebna deputacija premikačev iz „proste luke“ na Dunaj, kjer se je v spremstvu posl. Buřivala predstavila ministru dr. Fiedlerju, zahtevajoč regulacijo plač v „prosti luki“.

To gibanje ni zaspalo, ampak je v začetku preteklega meseca postalo zopet aktualno. Naši uslužbenci u „prosti luki“ so pripravljali seči po skrajnih sredstvih, da si priborijo stalno in primerno eksistenco.

Oni pa uvidevajo, da so delavci sami krivi, ako so se izjalovila vsa prizadevanja.

Vsaka organizacija ima naj pravico skrbeti za svoj prosep in pridobivati novih članov potom agitacije. A organizacija ne sme postati cilj sama sebi. Organizacija je samo sredstvo v boju proti gospodarskemu nasprotniku. Potom organizacije naj se izsili razne pridobitve na gospodarkem polju.

Tega se zaveda N. D. O.

Zato je ona v pretečenih dneh, uvidevši, da je ravno strankarska strast socij. demokracije največja ovira vsakemu gospodarskemu gibanju v prosti luki, prva storila korak s tem, da se je izjavila sode-

večer sem imel sploh smolo, in Bog me ni hotel takoj uslišati. Šele zunaj pred vratmi je mrcina prvič priletel na glavo. Nekateri so to videli, a menili so, da se je Cene obnašal nocoj prav junaško.

Se norčevali so se. Spravili so ga v fjakarja, in jaz sem mislil, da je zdaj prišla moja ura.

„Mama, domov bi šli“ je dajala Julči.

„Poišči očeta pa gremo“.

Julči je šla proti pivski sobi, jaz pa za njo. Za vratmi sem ji hotel nežno očitati, da me nič več ne vidi, da sem ves nesrečen itd.

„Slišite, samo čudni ne bodite“, se je nasmehnila.

„Glejte, gospodična, mislil sem, da sem Vam kaj...“

„Kako ste sitni... pustite me, mudi se mi“.

„Julči, kaj ste pozabili...?“

„Zdaj je pa dosti! Take otročarije! Mislila sem, da ste bolj pametni... kaj pa mislite?“

In zvonko se je zasmejala, da so se pokakali njeni močni in lepi zobje, in da se je vse treslo na njej.

„Nič ne mislim... ne zamerite. Samo tako...“

Izginila je v pivsko sobo k očetu, a jaz sem ostal osramočen in žalosten pa praznih žepov.

Po Velikinoči sta se s Cenetom vzela in živita prav srečno.

Cene ne pada več na glavo.

lovati skupno s soc. demokracijo, v svrhu zboljšanja položaja delavcev v „prosti luki“.

Poročilo o tem gibanju in tudi o vspehu je pridržano mojemu nasledniku, vendar naj mi bo dovoljeno izraziti željo, naj bi se soc. demokracije vendar enkrat otresli strankarske zaslepljenosti in stopili v vrste onih, ki hočejo delovati za skupno korist proti skupnemu izkoriščevalcu.

* * *

Važen dogodek je, da se je marca meseca položil temeljni kamen jugoslov. želez. zvezi. Priprav. odbor, kateremu predseduje tov. I. Hochmüller, je storil vse potrebno, da v prav kratkem času stopi v življenja ta posestrima N. D. O.

* * *

Zelo burno je postalo v začetku leta radi znane afere paroplov. družbe „Dalmatia“. Kakor Vam znano so meseca novembra preteklega leta nekateri težaki, člani N. D. O., v družbi z drugimi težaki sklenili prevzeti v lastno ražijo izkladanje in nakladanje parnikov omenjene družbe. V to svrhu so se združili v konsorcij in napravili pogodbo, ki jo je „Dalmatia“ sprejela in odobrila.

Toda prisiljena od raznih faktorjev, katerim je ta samovsvotev omenjenih težakov bila trn v oči, je „Dalmatia“ naenkrat odpovedala pogodbo in jo preprečila izvrševati. Zato je N. D. O. posegla vmes, priredila več shodov v mestu in okolici, kjer je vsej javnosti razkrinkala nezakonitost na škodo delavcev. Obenem je pravovarstveni urad N. D. O. podpiral to obrambno delo in dosegel, da so dobili prizadeti delavci primerno odškodnino.

Še niso utihnili odmevi gibanja radi „Dalmatie“, že je izbruhnil 21. jan. štrajk voznikov tržaške okolice radi dovažanja gramoza. N. D. O. je smatrala za svojo dolžnost, da podpira štrajkujoče moralno in zmotno im jim pripomore do vspeha.

* * *

Tekom leta je bila N. D. O. še enkrat prisiljena poreči po bojnem orožju. Naši tovariši predilci, člani podružnice v Ajdovščini, so po dolgoletnem trpljenju vrgli od sebe okove. Vnel se je hud boj, štrajk, ki je trajal okrog 8 tednov. Naša N. D. O. je intenzivno podpirala svojo podružnico. Pa tudi naše delavstvo je pokazalo svoje plemenito srce. Vse je nabivalo za štrajkujoče, prirejali so dobrodelne veselice v prid štrajkujočim in sklicovali shode. N. D. O. je tekem stavke poslala okrog 5000 K. štrajkujočim. Prisrčna hvala Vam, požrtvovalni tovariši, in bratskim pevskim ter drugim društvom, ki so sodelovala pri tem nabiranju ter pripomogla bojujočim se tovarišem do vspeha.

Tekom minolega upravnega leta je N. D. O. posvečala svojo pozornost vsem strokam. Tako je n. pr. podpirala prizadevanja Lloydovih delavcev za zboljšanje njihovega položaja.

Ker si je N. D. O. utrdila svoje stališče, je gotovo, da bo to delo nadaljevala in pospeševala vsa opravičena prizadevanja svojih članov.

* * *

Veliko pozornost je obračala N. D. O. svojemu glasilu „Narod. delavcu“. V želji, da se list v vsakem oziru postavi na višjo stopinjo, je upravništvo lista dovolilo posebnega urednika, ki se trudi za povzdigo lista. Vsled tega je dolžnost vsakega organiziranca, da i on podpira list s tem, da se nanj naroči oziroma ga redno kupuje. Samo ob sebi je umevno, da bo list tem popolnejši čim več bo imel naročnikov.

Zato bodi podpora „Narodnemu Delavcu“ vsestranska.

Za izobrazbo članov analfabetov je skrbel odbor na ta način, da je ustanovil šolo za analfabeate. Pridobil si je v to svrhu nekaj slov. učiteljev, ki so bili pripravljeni poučevati v večernih urah. A ti večerni kurzi se niso vršili, ker se ni prišlo dovolj obiskovalcev.

V zabavo naših članov je bilo več

Zabav in veselic.

Največja in najbolj obiskana je bile pač na pustni torek v prid podpornem fondu. Vseh prirediteljev je bilo v preteklem letu 10.

Priredili pa smo tudi veličatno in impozantno slavlje one 1. majnika. Velikanskemu številu vdeležencev in taktnemu nastopu niso mogli oporekati niti naši najhujši nasprotniki.

Da se olajša obisk gladališča našim članom, izposloval je odbor pri „Dramatičnemu društvu“ primeren popust. Štejem si v prijetno dolžnost, da se tem potom najiskreneje zahvaljujem omenjenemu društvu za to uslugo.

Nadejamo se, da bo naše delavstvo uvaževalo pomen slov. gled. za izobrazbo

ter redno in v mnogobroju številu obiskovalo dramatič. predstavu.

Istotako ne smem prezreti velike naklanjenosti slav. uredništva „Edinosti“, ki nam je tudi letos drage volje prepustila posebno rubriko za naša obvestila. Tudi uredništvu srčna hvala!

Tov. Engelman je zaključil s pozivom na vse slovenske delavce, naj se krepko oklenejo N. D. O. in nadaljujejo dosedanje delo. Stavljeno na glasovanje, je tajniško poročilo bilo enoglasno odobreno. Na predlog tov. Fran-a Godnika, je občni zbor enoglasno izrekel tov. Engelmanu priznanje za njegovo skrbno sestavljeno poročilo.

Pri tretji točki dnevnega reda, je tov. Ivan Ferluga prečital

blagajniško poročilo.

Iz istega je bilo posnemati, da je organizacija imela tekem minulega upravnega leta K 48.820*14 prometa.

Dohodki so znašali	K 24.410*07
Izdatki „ „	„ 22.583.35
Saldo	K 1.826 72

Premoženje N. D. O. dne 31. avgusta 1909. znaša K 7.097*43.

Promet stalnega bolniškega zaklada se izkazuje tako-le:

Promet znaša	K 12.471*44
Od tega je bilo dohodkov	„ 6.253.72
Izdatkov (podpore), prebnine	„ 5.605*66
Saldo dne 31./8./09.	„ 43*90
Vloženo v T. O. Z.	„ 586.16
Bolniški zaklad dne 31. avg.	„ 630*06

Račune so pregledali pregledovalci računov tov. Ant. Žiberna, I. Ferluga in Pavel Hočevar in našlo iste v redu.

Dr. Gregorin je v imenu nadzorništva, poročal, da so vse račune pregledali in našli v redu ter predlagal, naj občni zbor podeti odstopajočemu odboru absolutorij.

Tov. dr. J. Mandić se je v toplih besedah spomnil pregledovalcev računov tov. Antona Žiberna in I. Ferluga. Oba sta delala neumorno in žrtvovala po cele mesece nadzorovanju blagajniških knjig. Bila sta v vsakem pogledu uzorna pregledovalca. Dejal je, da si pridržuje N. D. O. izreči svojo zahvalo omenjenima tovarišema in posebno Ant. Žiberna, kateremu zahvaljujejo naše konsumne zadruge vpeljavu denarnih knjig, na poseben način, vendar je prosil zborovalce, naj na občoem zboru izrečejo svojo zahvalo tov. pregledovalcema računov in gosp. dru. Justu Pertot ki je, da si ne odbornik posvečal svoj prosti čas blagajni N. D. O. Z odobravanjem so zborovalci sprejeli ta predlog in vzeli na znanje blagajniško poročilo.

K četrti točki dnevnega reda je tov. dr. J. Mandić po primerni motivaciji, predlagal, naj se spopolni organizatorični aparat s tem, da se ustanovi šest odsekov in sicer:

Časnikarski, zadružni, izobraževalni, agitacijski, veselični in odsek za knjižice in čitalnice. Predlagal je tudi člane teh odsekov, imena katerih pričbujemo v prihodnji številki. Predlog je bil enoglasno sprejet. Slediti je morala razprava o predlogu glede spremembe pravil. Toda ker je že pri otvoritvi občnega zbora, menil Jaklič Ivan, da občni zbor ni sklepčen in ker je glasom § 17 odstavek 7 za spremembo pravil potrebna navzočnost vsaj tretjina udov, se je na predlog predsednika preložila razprava o tem predmetu na občni zbor, ki naj se v na krajšem času razpiše.

Pri točki volitve predsednika, odbornikov in ostalih društvenih organov, je tov. dr. J. Mandić predlagal, naj se tudi ta točka prenese na drugi občni zbor. Povdarjal je, da je izvedel, da se nahaja v listi njegovo ime kot predsednik. On pa da ne more nikakor več sprejeti predsedstva. Po teh besedah je nastal hrup, ki ni hotel prenehati do zaključka shoda. Delavci so zahtevali naj tov. dr. J. Mandić sprejme zopet predsedstvo. A dr. J. Mandić je ustrajal pri svoji izjavi ter obljubil, da bo razloge sporočil sestanku zaupnikov ki se snide tekem tedna.

Za besedo se je oglašil tov. Udo v e t z, ki je v ostrih besedah grajal, da se marsikateri nočejo sprijazniti z dejstvom, da je N. D. O. bila poklicana v življenje, da z vsemi sredstvi deluje na korist delavstva. Grajal je tesnosrčnost in revščino duha onih, ki so vprizorili gonjo proti našim konsumnim zadrugam a otvorili kampanjo proti tov. dr. J. Mandić-u. Izjavil je, da tov. Mandić mora ostati predsednik N. D. O.

Ker se je bila polastila duhov razburjenost in se ni moglo priti do sklepa glede predsednika, so zborovalci sklenili preložitev občnega zbora na dan, ki naj se določi.

Ob 12 in pol pop. je tov. dr. Josip Mandić zaključil občni zbor.

Nar. del. organizacija v Trstu
vabi vse tovariše

na

II. redni občni zbor,

(nada'jevanje)

ki se vrši

v soboto, dne 23 oktobra 1909.

ob 7 pol uri zvečer

v gledališni dvorani „Narodnega doma“.

DNEVNI RED:

1. Spremembe pravil.
2. Volitev predsednika odbora, namestnikov, nadzorništva, pregledovalcev računov in razsodišča.
3. Slučajnosti.

TRST, dne 14. oktobra 1909.

Odbor N. D. O.

Pristop k občnemu zboru imajo le dani ki se zamorejo na stopnicah izkazati da niso preveč zaostali s plačevanjem udnine.

Tovariši!

Kakor znano se ni mogel izor-piti na nedeljskem občnem zboru N. D. O. dnevni red in se posebno ni mogla vršiti volitev predsednika in odbornikov. Sporazumno s za-upniki je odbor N. D. O. določil nadaljevanje občnega zbora na so-boto, dne 23. oktobra t. l. ob 7 in pol uri zvečer v gledališni dvo-rani „Narod. Doma“. Dolžnost vsa-kega delavca je da se udeleži tega občnega zbora, ki je največje važ-nosti za nadaljni razvoj N. D. O.

Zveza jugoslov. železničarjev.

Ustanovni shod.

Kakor se je že poročalo, so pravila „Zveze jugoslov. železničarjev“ potrjena.

Ustanovni shod se vrši dne 24. oktobra t. l. točno ob 3. uri popoldan v dvorani konsumnega društva v Rojanu.

Da težko smo že pričakovali tega trenutka, ko bomo imeli mi slovenski železničarji zaželjeno priliko, združiti se tesno v narodni organizaciji, to je v „Zvezi jugoslov. železničarjev“. V trdnem prepričanju, da bode „Zveza“ delala v prid slovenskim železničarjem z odkritim vezirjem, da ne bode nas vabila s praznimi obljubami za pristop v to organizacijo, se z radostnim srcem pridružimo „Zvezi jug. železn.“. Ako bi že drugih vzrokov ne imeli, združiti mora nas v tej „Zvezi“ že naš narodni ponos in zavest, da srce za slovenskega železničarja more imeti le organizacija, katere vodstvo čuti narodno. Dosti smo pretrpeli že od strani železniške uprave, da bi še nadeh gledali, kako se protežira tujerodce, med tem ko se nas slov. železničarje zapostavlja službeno in žali v našem narodnem čutu, kajti nazadnje smo slov. železničarji vendar le tudi ljudje in vrhu tega še državljani iste države, katere ima dolžnost, varovati naše pravice vsaj na naši lastni grudi.

Združeni v „Zvezi jugoslov. železn.“ imamo pričakovati od vodstva tudi najboljše zastopstvo naših službenih težev, ker je „Zveza“ izrecno strokovno društvo in ne bode zgubljala svojih potrebnih moči v političnih vprašanjih, ampak se bode posvetila popolnoma težnjam-in željam svojih članov.

Pričakujemo toraj, da se vsak sloven-ski železničar zaveda svoje dolžnosti in da pokaže „Ustanovni shod“ Zveze jugoslov. železn. sliko, po kateri se bode dalo lahko soditi, ali smo storili prav, da smo usta-novili „Zvezo jugoslovanskih železničarjev“. Upajmo, da nas se zbere na stotine, da bode izvoljeni odbor tudi ponosen na šte-vilo svojih članov in bode poten mogel iti z veseljem na delo.

Ta teden pa je še priložnost, da se upiše še marsikateri slov. železničar, ker s tem olajša nam delo, ker pričakovati je

potem močnega društvenega prometa. — Vsakdo naj pride v društvene prostore, Via Lavatoio 1, I. nad. med 6½—8. ure zvečer.

Izkaznice in pravila so v tisku.

* * *

V torek 19. oktobra

ob 8. uri zvečer

se boče vršil v „Sokolovi“ dvorani (Nar. dom) v Trstu

Shod jugoslov. žel. uradnikov in uslužbencev

z naslednjim dnevnim redom:

1. Nameravana omejitev voznih ugodnosti za železničarje in njih rodbine.
2. Povišanje stanarine.
3. Slučajnosti.

* * *

Stvari, ki stojita na dnevnem redu, sta nujni in važni tako za najnižega uslužbenca kakor za najvišjega uradnika. Del naših dohodkov nam hoče vzeti žel. ministerstvo — vozne ugodnosti. Pokazati je treba, da je celokupno uslužbenstvo pripravljen na najodločnejši boj za svoje starodavne pravice. Nočejo nam tržaskim železničarjem radovoljno iz lastnega nagiba povišati stanarine — zato je treba opomniti žel. ministerstvo na njegovo dolžnost.

Odveč je skoro, da bi povdarjali posebej. V torek 19. oktobra pridite na shod — člani in nečleni — uradniki, pridruženiki, nižji uslužbenci in žel. delavci! Društvo jugoslov. žel. uradnikov. Zveza jug. železn. čariev.

Železničarji!

Pozivljamo Vas na

ustanovni shod „Zveze jugoslovanskih železničarjev“

ki se vrši

v nedeljo dne 24. oktobra t. l. točno ob 3. uri popoldne

v dvorani Kons. društva v Rojanu-Trst.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav predsednika pripravljalnega odbora.
2. Čitanje pravil.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti.

Trst, dne 14. oktobra 1909.

Pripravljalni odbor.

† Francisco Ferer.

V četrtek je bil vstreljen v imenu Njegovoga Veličanstva Alfonsa kralja Španje t. d. Francisco Ferer, prvobornik španskega naroda. Njegov cilj je bil streti korupcijo, srednjeveško nazadnjaštvo, absolutizem menihov in jezu tov, režim poneumnega in izkoriščanja ljudstva na čast in slavo cerkvenih magnatov in španske posvetne kamarile. Ubili so ga ker je z lučjo prosvete hotel razpršiti temo neznanja in robotanja, v kateri stoka španski narod že od srednjega veka. Pokončili so ga ker jim je njegov duh bil trn v oči. Njegova usmrtitev je izvala viharje, ogorčenja po celem svetu. Kordoni redarjev in vojakov stražijo po celem svetu španska poslaništva in konsulate. Vse to ne pa bo nič pomagalo. Sodbi španskega naroda ne bo ušl nihče in tudi ne mlečnozobni jezuitički duhom prepojeni Alfonso XIII.

DOMAČE VESTI.

V ŠKEDNJU dne 22. t. m. v petek se bo vršil v „Gospodarskem društvu“ shod krajevne organizacije N. D. O. Na dnevnem redu stoji edina točka Volitev definativnega odbora. Tovariši, vdeležite se v velikem številu.

Tovariši! Vsi danes osem dni v soboto dne 23. okt. t. l. ob 7 in pol uri zvečer v gledališčno dvorano „Nar. Doma“ na občni zb. r.

Veselica, ki ste jo priredili N. D. O. in pevsko dr. „Adrija“ v Barkovljah je vspela na zadovoljstvo vseh. Vladala je splošna animiranost. Vse točke so bile izborno izvedene. Posebno pohvalo zasluži g. ca Angela Jan, gg. Mikuletič in H. P. Samo je ob sebi umevno, da sta pev. dr. „Adrija“ in Rojanska godba pod vodstvom kapelnika Majcen častno rešili svojo nalogo. Vsaka hvala pevskega društvu „Adrija“.

„Rudečemu Praporju“ odgovorimo v prihodnje številki na neokusne napade na N. D. O. Danes nam prostor ne dopušča.

Iz Pule.

Prilike u arsenalu c. i k. ratne mornarice u Puli. Kako je poznato, arsenal c. i k. ratne mornarice je jedno od najvećih poduzeća u državi. U istome je zaposleno oko 5.000 radnika i naravna stvar, da takvo poduzeće interesira u velike radni svet, a nas osobito, buduć je u našem gradu, može se reći, sve u vezi s istim. A pomislite, da je uprava takvog poduzeća, koje je uređeno za produkciju najraznovrstnijih radnja, povjerena obično jednom kontreadmiralu. Ta sama stvar dovoljno karakterizira vojnu upravu i militarizam u obće. Uprava jednog industrialnog zavoda povjerena je ne kakvom inžiniru, već osobi, koja po svom zvanju nema pojma o tehničkim uredbama, nego znađe samo da zapovijeda.

Naravno, da je radnicima uz te okolnosti zlo, a osobito ako je na čelu arsenala osoba, kakva je bio dosadašnji zamjenik zapovjednika, pukovnik Barzy. Za njegova upravljanja od nekoliko mjeseci bilo je više kazana, nego inače kroz godine. Radnici, koji su i tako bezpravni, bili su pod njegovom upravom progonjeni. Tu nije bilo prava ni pravice, već samovolje. Ustanovu po kojoj se je svaki radnik mogao potužiti na postupak s njime i nepravde nanesene mu, isti je ukinio, jer je zabranio, da se knjemu dolazi potužiti s.

Po svršenim ljetnim vježbama mornarice, preuzeo je opet zapovjedništvo arsenala kontreadmiral Šukić. Isti, rek bi, da kani uvesti neke promjene, koje svakako niesu na korist radnika. Tako misli uvesti nedjelni rad od 7 do 11, a za to bi dobili radnici 4/8 dnevniće. Ta bi novotarija u velike ošteti radništvo iz okolice, koje mora da prevale 2 i više sati hoda dok dodje na rad.

Mjesto uvadjeti takvih promjena bilo bi već vrijeme, da se zapovjedništvo arsenala pobrine kako da uredi razne druge neprilike, koje tište radništvo, a tih ima i suviše. Protekcijonizam, to je karakteristika arsenalskih odnošaja. Taj vlada svuda kod dieljenja akorda, kod promaknuća radnika, kod davanja dozvola za izlaz na obied. U obće svuda vlada protekcijonizam, protiv kojemu mora da radništvo najodlučnije ustane. Druga uprav reakcijonarna ustanova je tajna kvalifikacija osobito političkih nazora radnika, koja odlučuje više nego sprema i sposobnost. No kad bi htjeli iznositi tužbe ne bi nikada prestali, izpunili bi čitav list. Ovdje smo samo spomenuli neke, a do zgrade osvrnut ćemo se na razna pitanja, koja trebaju oštre kritike.

Sastanak N. R. O. na Velom Vrh. U četvrtak dne 7. ov. mj. obdržavala je naša N. R. O. veoma uspješni sastanak na Velom Vrh u gostioni Ružić.

Po odredbi odbora zaključilo se je obdržavati tekom mjeseca više sastanaka na periferiji, da se tim radništvu, koje malo dolazi u doticaj sa gradom radi odaljenosti, dađe prilika da se porazgovori o svojim potrebama. Sastanak je otvorio predsjednik Križ, koji je iztaknuo svrhu sastanka. Upozorio je prisutnike, kojih su bile natlačene obe sobe, na korist i nuždu organizacije za radne interese. Poveo je rieč o svrsi „Narodne Radničke Organizacije“ i pozvao sve, da istoj pristupe u koliko još niesu, te im je iztaknuo pogodnosti, koje ista pruža. Govorio je zatim o raznim obćinskim stvarima i uputio iste, kako da traže, što ih po pravu ide. Zatim je iznio pitanje škole, nestašicu koje u velike čute. Drug Vranković je govorio o potrebi udružanja osobito za naše radnike, koji su prepušteni sami sebi, te moraju, da se sami brinu za svoje interese. Upozorio ih je na potrebu da sami traže svoja prava, te da se tuže na što ih tišti, jer tko muči, taj se smatra zadovoljnim. Pozvao je na koncu sve, da posvećuju više brige svojim interesima. Kako su neki

iznili raznih tužaba glede svetla, vode, škole, itd., završio je taj prvi veoma uspješni sastanak.

U četvrtak 14. ov. mj. se obdržava sastanak u Šijani. a u nedjelju na Monte Serpu.

Tužbe na zavod za osiguranje radnika protiv nezgoda. Proti zavodu za osiguranje nezgoda neprestane su tužbe sa strane radnika o postupku u podijeljivanju podpora. Tuže se osobito na zastupnika tog zavoda, da isti ne izvješćuje nužnom brzinom o slučajevima. Ured pako u Trstu riešava podneske istom poslije godinu dana.

Hrvatska škola u Puli. Rek bi, da je izjava koju je na javnoj skupštini dne 26. pr. mj. dao socijal-demokrat Pernar izazvala kod nekih drugova u „Arco Romano“ negodovanje. To bi se barem sudiło po pismu, koje je Pernar poslao u današnji „Lavoratore“ i koje „Lavoratore“ samo djelomice priobćuje. Spominjamo samo, da je Pernar često došao u sukob sa oficijoznim vodstvom social-demokrata, radi postupka istoga. Tako i prigodom izbora za carevinsko vijeće Pernar je odlučno bio ustao protiv zaključku da socijal-demokrati glasu u za Rizzi-a. Nego ovaj put se i „Lavoratore“ slaže sa izjavom Pernara, te poziva Rizzi-a i taljanske kamorističke listove, da se jednom očituju, što je s obećanjem, koje je Rizzi bio dao ministru Dr. Marchetu, da će se ustanoviti hrvatska pučka škola na pokrajinski trošak u Puli. Tada bilo je u julu 1908. Rizzi bio u ministra da molí za dozvolu otvora taljanske mjestne gimnazije. I tom mu je prigodom ministar rekao, da ne može udovoljiti ako se ne uvaži naš zahtjev, buduć da mu je poslan prosvjed, sa više tisuća podpisa. Na to je Dr. Rizzi rekao „selbstverständlich“. Nu još danas smo mi bez škole, te se na tisuće naše djece dnevno odnarođuje uzprkos zakona i obećanja. Dapače sadanji ministar grof Stürgk obećaje. Taljanima podržavljenje taljanske mjestne gimnazije.

Ovdješnji željezničari pozdravili su osnutak „Zveze jugoslavenskih željezničara“, te će se buduće sednice obdržavati sastanak za osnutak podružnice.

Vladina podpora pokrajinskoj izložbi u Kopru. Taljani spravljaju izložbu u Kopru koju nazvaše „pokrajinskom“, te su očekivali i sudjelovanje s naše strane. Naš pako zahtjev, da se u jezičnom pogledu dađe podpuna ravnopravnost našem jeziku sa taljanskim odbiše, tako da će izložba biti samo taljanska. Uzprkos toga vlada je dala K 30.000 podpore, protiv čemu mi nemamo ništa, ako se barem isti iznos da i nama za naše gospodarske potrebe. To je vladina dužnost, a do naših zastupnika stoji, da ju na to prisile.

Postupak tržnih nadzornika. Naš je svet, osobito iz okolice koji donasa na trg na prodaju rasne proizvode, izložen silnim šikanijacima i progonstvima sa strane organa tržnog nadzorništva. Istome se dodieljuje u tržnim triemovina najgora mjesta. Za svaku malenkost biva im roba uništena i k tome sami kažnjeni. Nu događa se, da se s njima postupa kao sa kakvim slučajnicima. Tako ribarima uzimlju zdravu ribu pod izlikom da je pokvarena ili dinamitom ubijena. Mjekarima prolievaju mljeko zdravo i naravno jer da je tobože vodno i denaturirano škodljivim sastojinama.

Člani „N. D. O.“! Pozor!

V trgovini jestvinami

ANTON ŽERJAL, v ulica BELVEDERE št. 3.

in v Filijalki A. ŽERJAL, v ul. Commerciale št. 18. dobite vsi K 1.— blaga zaston ako nakupite za K 50.— blaga. Na zahtevo pošlje blago na dom.

Telefon št. 699.

Telefon št. 699.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

Prvi odhodi iz Trsta:

11. novembra parnik „Sofia Hohenberg“ Nowi-York via Patrasso-Palermo.

30. oktobra parnik „Alice“ v Buenos-Aires via Almeria-Las Palmas Rio de Janeiro.

6. novembra parnik „Oceania“ Nowi-York v Patrasso Palermo.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.

Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Piccolo št. 2. ali pa h kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

Naš je svet protiv tih šikanacija, koje ga u velike oštećuju, bez pomoći, jer ako se tuži političkoj oblasti, od nje ne dobije pravo, jer ili je riba već uništena (?) ili mljeko proliveno. I tako mora da podnese svu štetu. Tome bi se moralo stati na kraj, jer koje bi bilo čudo, da svet izgubi uztrpljivost.

Slovensko gledališče.

Če bō šlo tako naprej potem bomo prav zadovoljni z dramatičnim društvom in upamo tudi dramatično društvo z nami. Obe predstavi „Valenska svatba in „Nioba“ sta privabili veliko občinstva v gledališče, ki je neprestanim ploskanjem dajalo izraza svojem uzbornemu razpoloženju. Gospa Danilova je letos prekosila samo sebe kakor umetnica in režiserka. Vsi igrači so se prav dobro obnesli: g. Ponikvar-jeva Germek-ova, Mekindova Pucelj-jeva, Železnik-ova, Slavčeva, gg. Grom Jaka Štoka, Bratina, Zvezdan, Boleslavski in drugi.

Jutri se uprizori čarobna igra „Pelka“. To bo spet veselja za našo deco.

Darovi.

Na veselici „Vinske trgatve“ „Glasbenega društva Trst“ v Rojanu je bilo za „Nar. Delavca“ prodanih 1228 listkov po štiri vinarje za naš list, kar znaša svoto K 51.12.

Vsem darovalcem in darovalkam iskrena zahvala!

Nagrado je dobila g. čna Milka Stojkovič.

Gosp. Karl Švigelj iz Rusa na Štajerskem, trgovec lesa, je pustil pri spoštovanem gospodu Mankoču, veletržcu, kron 10 v prid „Narodne delavske organizacije“.

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

Rnživevne novosti:

GREGOR JO: Poezije, zv. IV. . . . K 2.20
vezano „ 3.20

GOVEKAR: „Dobra gospodinja“, gospodarska knjiga za naše mlade

gospodinj, vezano 2.80

Štiri ruske slike, povesti —60

BENEŠ: „Brođakovski odvjetnik“. 1.50

Kip Gregorčiča 4.—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah.

NOVOST! NOVOST

Nakiti za dvorane in vrte pri zabavah

v belo-modro-rudeših barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev.

Vse te knjige, papir in potrebščine se dobivajo v

Slovanski knjigarni in papirnici

Josip Gorenjec

TRST. — Ulica Valdirivo 40.

Naš tovariš in ud N. D. O.

Anton Novak

je odprl

svojo brivnico

v ulici Settefontane šte. 13.

ki se tem potom priporoča vsem tovarišem

in Slovencem sploh za mnogobrojen obisk.

Sprejme mesčenike po najnižji ceni.

Konsumna zadruga N. D. O.

Prodajalna: ulica Bosco 17.

Telefon: šte. 23-21.

Tovariši!

Čisti dobiček tega Vašega prvega gospodarskega podjetja je namenjen le Vam in Vaši sveti stvari!

Kje morate kupovati harmonike???

Kje drugje nego v domači česki tovarni harmonik — — —

Josef Hlavaček

v Louneck (Češko)

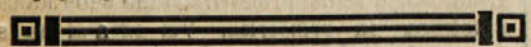
Tam dobite najboljše, na mnogih razstavah odlikovane harmonike.

Specialita: s heligonovim basom

Pišite po cenik.

500 harmonik v zalogi.

Podpirajte domačo obrt, domače rokodelstvo. Ne nosite težko prisluženih novcev svojim narodnim neprijateljem.

: Pekarna Mreule :

v Rojanu, ulica Montorsino št. 7

ima na razpolago

vedno svež kruh

in vsakovrstne najfinejše sladščiće.

Sprejema naročila.

Podpisani priporoča sl. občinstvu in članom „N. D. O.“ svojo

Pekarno, sladščiarno in tov. biškotov

v ulici del Belvedere št. 57.

kjer ima na razpolago

vedno svež kruh

raznovrstne sladščiće in najfinejše likerje.

Sprejema tudi naročila za torte, potice, pince itd.

UDANI

LOVRENO REBULA.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo

pekarni in sladščiarni

v ulici CASERMA 17, in na TRGU CASERMA 4, kjer ima na razpolago vedno svež kruh, najfinejše slaščiće, potice itd. ter razne likerje in vina v buteljkah.

UDANI

Alojzij Gul.

Pekarna

Valentin Kukanja

vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi

ima na razpolago

vedno svež kruh

in vsakovrstne sladščiće.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo

dobroznano žganjarno

v ulici Miramar 1, nasproti kolodvora južne železnice, kjer toči najpristnejši kranjski brinjevec, vipavski tropinovec in prve vrste slivovec itd. Ima na razpolago tudi razne sirupe in druge likerje.

Ferdinand Pečenko.

Alojz Povh, urar

s pridelano delavnico

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst.

Izvršuje vsako popraviljanje žepnih in stenskih ur kakor tudi vsako zlatarsko in draguljarsko delo po najzmernejih cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popraviljanje.

Slovensko podjetje!

Filip Ivanišević

: zaloga dalmatinskega vina :

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“ ul. Zudeeche št. 8 v katerih toči svoja vina I. vrst

—: Pekarna i sladščiarna —:

Josip Pahor - Trst

ulica Madonnina št. 39.

ima na razpolago slav. občinstva 3-krat na dan svež kruh lastnega izdelka, vsakovrstno moko, raznovrstne sladščiće in izdeluje najboljše biškote. — Sprejema naročila za torte, pince, potice itd., ter postreže na dom. Telefon št. 1190.

Pekarna in slaščiarna

Benedikt Šuban

TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST

je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter veliko izbero vsakovrstne moke in mandorlate najboljše vrste. Svež kruh 3-krat na dan.

Postrežba na dom

Tovariši, člani N. D. O.!

Podpisani Vam naznanja, da je otvoril svojo novo gostilno

Trattoria al Ginnasio

(Gostilna pri Gimnaziji)

v ulici dello Squero nuovo 7.

kjer se postreže vsacemu in vsem ravno tako in po istih cenah, kakor prej v gostilni „Pri stari breskvi“.

Priporoča se za obilen obisk

Hinko Kosič.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga in vseh predmetov spadajočih v krojaško obrt.

Odlikovan dne 5. aprila 1906.

v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in zlato kolajno in v Bruxelles-u z največjo odliko „GRAND PRIX“ diplomom.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

August Štular.

TRST, via delle Poste 12. I. nadst.

Na novo urejena

: Pekarna Karol Trošt :

TRST, - Campo S. Giacomo št. 20. - TRST

(nasproti cerkve sv. Jakoba)

ima na razpolago vedno svež kruh, vsakovrstne sladščiće, čokolado itd., kakor tudi najfinejše likerje.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel

pekarno in sladščiarno

Campo Balvedere št. 2

kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh in razne sladščiće, potice itd.

UDANI

Filip Trobec.

Slovani! Tovariši!

Dajam Vam naznanje, da sem odprl

BRIVNICO

v ulici del Bosco št. 1.

vogal Piazza Barriera vecchia

Toplo se priporočam slav. občinstvu za mnogoobrojen obisk. Jamčim za čisto in dobro postrežbo.

SVOJI K SVOJIM!

S spoštovanjem

Miroslav Kovačič, brivec.

.. Vsi Slovenci v slovensko trgovino! ..

V. DOBAUSCHEK

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

Čitajte vsi!!

Najprijetnejši čas, konec poletnega časa, in da storim prostor v zalogi novim jesenskim in zimskim dohodom blaga.

Prodajam v moji zalogi po neverjetno nizkih cenah.

Možke obleke volnene	od 14 K naprej
Možke črne obleke	14
Obleke volnene za otroke ki se dajo prati	2 40
Volnene za otroke	2.00
Moški jopiči	2.80
Hlače možke volnene	4.00
Hlače za dečke	1.80

10.000 parov delavskih hlač najmočnejše vrste od K 2-20, naprej

Se nikdar tako nizkih cen do sedaj!

Vporabite priliko!

Črni klobuki za možke od K 2-20 naprej.

Poleg tega velika izbira vsakovrstnih oblačilnih predmetov za moške in dečke po jako ugodnih cenah, mali kostimi, bele in pisane rokodelske srajce, maje, spodnje hlače, nogavice, ovratniki zapeljivi naprsniki kravate, naramnice, žepne rute, črni klobuki in moške kape

Lastna krojačnica. — Izgotovljajo se obleke po meri.

Govori se slovensko.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

JOSIP STANTIČ

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, c. kr. priv. lloyd orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ul. Rosario št. 2. — TRST.

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljše voščilo (biks) C. in M.

Velika izbira Galosch

— Cene nizke. —

— Postrežba točna. —

PEKARNA in -
SLADŠČIARNA

VINKO SKERK

TRST, ul. Acquedotto 15, podružnica ul. Miramare 9.

V moji pekarni se vdobi vsaki dan trikrat frišen kruh in se dovaža vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov biškote in posebno pa specialiteto za čaj. — Dobi se tudi veliko izbero buteljč ruma in vsake vrste čaja ter vse to po najnižji ceni.

Spoštovanjem VINKO SKERK.

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPUJE IN PRODAJA
VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

— VALUTE IN DEVIZE —

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Escompt menic in inkaso, borzna naročila
SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

Uradne ure: 9 — 12., 2.30 — 5.30. — Brzjavljavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

Restavracija, cene zmerne.

Trst — Grand Hôtel BALKAN — Trst

Kavarna, cene zmerne